

Notatka za spotkania Sekcji Płacowej KSN NSZZ „S” Warszawa, 12.X.2013 r

W zebraniu uczestniczyli przedstawiciele KZ różnych szkół wyższych w kraju.

Zebranie prowadził Przewodniczący Sekcji, kol. Julian Srebrny.

1. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

W związku z rozporządzeniem RM z dn. 18.XII.2012 r, a konkretnie jego 14 paragrafem powstało duże zamieszanie w sposobie naliczania funduszu socjalnego w uczelniach. Każda uczelnia naliczała inaczej (od innej podstawy). Zwrócono się do Ministerstwa o interpretację. W czerwcu ukazał się komunikat, zgodnie z którym zaleca się brać pod uwagę wynagrodzenia osobowe z dotacji podstawowej. Wynikiem tego na niektórych uczelniach (np. Politechnika Warszawska), odebrano część naliczonego wcześniej na 2013 rok funduszu. Kol. Grażyna Maciejko skierowała do Ministerstwa prośbę o interpretację. Podkreśliła fakt, że zgodnie z tym komunikatem, z funduszu będą korzystali pracownicy, którzy otrzymują wynagrodzenia z innych źródeł niż dotacja dydaktyczna, a więc nie składają się na fundusz. Zgodnie z wytycznymi Narodowego Centrum Nauki nie powinno się naliczać odpisu na fundusz socjalny od wynagrodzenia z grantów. Zastanawiano się nad wysłaniem do NCN wniosku, aby koszty takie jak ZUS, fundusz socjalny, były kosztami kwalifikowanymi.

W ustawie okołobudżetowej planuje się zapis, by w przyszłym roku nie było odpisu na fundusz od kwoty przeznaczonej na podwyżki.

Uczestnicy spotkania stwierdzili zgodnie, że sprawa naliczania odpisu na fundusz socjalny jest b. ważna i komisja socjalna KSN powinna jak najszybciej się nią zająć. Poproszono kolegę z Poznania, by przekazał relację z tej dyskusji przewodniczącemu komisji socjalnej, kol. Zawistowskiemu.

2. Problemy nie rozwiązane z podwyżek tegorocznych oraz problemy dotyczące części motywacyjnej.

– kol. z UTP w Bydgoszczy opowiedziała, że kilku osobom nie przyznano podwyżki „ze względów etycznych”. Uznano to za kuriozalny argument. Zawarcie porozumienia przebiegało z trudem, wbrew decyzji KZ, na niektórych wydziałach działacze „S” zawierali porozumienia wydziałowe przed podpisaniem porozumienia na szczeblu Rektor – KZ.

– z informacji, które posiadali uczestnicy spotkania wynikało, że porozumienia płacowe zawarto na wszystkich uczelniach. Jedne były lepsze, inne gorsze, ale generalnie pozycja związku wzrosła, gdyż ludzie przekonali się, że związek ma dużą rolę do odegrania w tych kwestiach. Oczywiście siła związku zależy głównie od jego liczebności – przypomniano pojęcie reprezentatywności: w przypadku „Solidarności” związek jest reprezentatywny, gdy zrzeszonych jest w nim co najmniej 7% ogólnej liczby pracowników.

– w większości uczelni część kwoty przeznaczonej na podwyżki miała charakter motywacyjny. Podkreślano, że muszą być znane kryteria przyznawania podwyżki motywacyjnej. Na Politechnice Warszawskiej udało się zapisać w porozumieniu płacowym, że dziekani przedstawią na piśmie zasady przyznawania części motywacyjnej. Zapisano również, że w przypadku odwołań, jeśli będzie to odwołanie członka „S”, to będzie załatwiane przy udziale „Solidarności”. Jeśli na którejś uczelni pozostała niewykorzystana rezerwa (np. na Polit. Warsz. 4 mln zł), to powinna ona zostać rozdzielona, gdyż inaczej wróci do Ministerstwa.

– Uniwersytet Śląski – część ocena przyznawana zgodnie z rankingiem ustalonym na podstawie oceny każdego pracownika.

– SGGW – bardzo dobre porozumienie,

- UJK – część motywacyjna minimalna,
 - Uniwersytet Medyczny w Łodzi – w ramach negocjacji odbyły się 4 spotkania, ostatecznie pozostawiono w gestii rektora rezerwę w wys. 15%, a resztę rozdzielono na podwyżki kwotowe w grupach,
 - UMK Toruń – ze względu na to, że styczniowe podniesienie stawek do minimum objęło bardzo dużą grupę, głównie adiunktów, rektor zaproponował, by adiunkci nie otrzymali części obligatoryjnej a jedynie uznaniową. „S” wynegocjowała, by każdy adiunkt otrzymał podwyżkę obligatoryjną łącznie (styczeń i czerwiec) nie mniej niż średnia przyznana w tej grupie w styczniu czyli 215 zł.
- wszyscy uczestniczący w spotkaniu byli zgodni, że podniesienia do minimum nie można traktować jako podwyżki

Zalecenia Sekcji Płacowej dla poszczególnych KZ:

- zwrócić się z pismem do Rektora z prośbą o podsumowanie podwyżek,
- uzyskać informacje o płacy najniższej, najwyższej i medianie w grupach, na poszczególnych stanowiskach i wydziałach (takie dane więcej mówią niż średnia arytmetyczna),
- próbować wprowadzić wewnętrzne górne widełki,
- brać pod uwagę zarobek na etacie, a nie ogólny zarobek, np. etat + grant.

3. Dyskusja o preferowanych przez KSN zasadach podziału funduszy przez Ministerstwo – algorytm.

Stwierdzono, że dotychczasowy algorytm jest fatalny, antymotywacyjny ze szkodzącymi uczelniami wskaźnikami kosztochłonności ale najprawdopodobniej Ministerstwo będzie chciało go utrzymać wraz z tą samą stałą przeniesienia. KSN będzie próbowała wynegocjować podniesienie stałej przeniesienia z 70 do 80%. Przypomniano, że fundusze na podwyżki w 2014 roku będą zapisane w ustawie jako rezerwa celowa przeznaczona wyłącznie na podniesienie wynagrodzeń. Przeznaczenie więc tych środków na inne cele niż podwyżka płac jest niezgodne prawem, co było już przedmiotem wyroku sądu (Zielona Góra), nakazującego władzom uczelni właściwe postępowanie w tym zakresie. Jednocześnie wydatki na cele pozapłacowe są coraz bardziej „cięte”.

Przypomniano również, że przy pasywności rektorów, **wywalczenie podwyżek na lata 2013 -2015 jest w 80% zasługą związków zawodowych.**

Zwrócono też uwagę na strukturę zatrudnienia na uczelniach. Daje się zauważyć brak młodej kadry, muszą pracować emeryci, musi też wzrastać liczba pracowników administracji ze względu na powiększające się wymogi biurokratyczne.

Zalecenia Sekcji Płacowej dla poszczególnych KZ dotyczące podwyżek na rok 2014 w części motywacyjnej:

- z uwagi na brak jednoznacznych wskazań Ministra możliwe jest otwarcie na nowo dyskusji na uczelni dotyczącej: a) stosowania części motywacyjnej, b) ewentualnie – ponownego negocjowania przyjętej wielkości w roku 2014,
 - zasady przyznawania podwyżek w części motywacyjnej powinny być opracowane z wyprzedzeniem przez władze uczelni i wydziałów oraz ogłoszone pracownikom,
 - sprawdzanie, czy podwyżki weszły do płacy zasadniczej, stosowanie metody czasowych dodatków stanowi natomiast rozwiązanie niepożądane,
- w porozumieniu warto ujmować postanowienie o tym, że w przypadku członka związku jego odwołanie będzie opiniowane przez KZ „S”, a w przypadku pozostałych pracowników – o ile wyrażą taką wolę,
- ustalić regułę dotyczącą przeznaczenia rezerwy władz rektorskich wraz ze wskazaniem konkretnego terminu, a w przypadku, gdy nie zostanie ona ostatecznie

rozdzielona w założonym terminie dopilnowanie, by środki poszły na płace, gdyż w przeciwnym razie w ostateczności wrócą one do Ministerstwa.

Irena Wiśniewska
Karolina Karpus

Załącznik – przepisy prawne dotyczące Funduszu Socjalnego

Ustawa

z dnia 27 lipca 2005 r.

Prawo o szkolnictwie wyższym

Art. 151.

1. Warunki wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej do czasu objęcia ich układem zbiorowym pracy lub regulaminem wynagradzania określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, ustalając:
 - 1) wysokość minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego w odniesieniu do poszczególnych stanowisk oraz wysokość i warunki przyznawania innych składników wynagrodzenia, tak aby wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w uczelni publicznej, w poszczególnych grupach stanowisk pracowników w relacji do kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla członków korpusu służby cywilnej wymienionych w [art. 5 pkt 1 lit. a](#) ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 79, poz. 431 i Nr 291, poz. 1707) nie była niższa:
 - a) w grupie stanowisk profesorów - od 391,8%,
 - b) w grupie stanowisk docentów, adiunktów i starszych wykładowców, starszych kustoszy dyplomowanych, starszych dokumentalistów dyplomowanych, kustoszy dyplomowanych i dokumentalistów dyplomowanych, a także adiunktów bibliotecznych i adiunktów dokumentacji i informacji naukowej - od 261,2%,
 - c) w grupie stanowisk asystentów, wykładowców, lektorów, instruktorów, asystentów bibliotecznych, asystentów dokumentacji i informacji naukowej - od 130,6%,
 - d) w grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi od 130,6% - kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej, z uwzględnieniem zasady, że wysokość indywidualnych stawek poszczególnych składników wynagrodzenia pracowników uczelni ustala rektor;
 - 2) składniki wynagrodzenia, które wypłacane są nauczycielowi akademickiemu miesięcznie z góry i inne składniki wynagrodzenia nauczyciela akademickiego, z uwzględnieniem zasady, że prawo do wypłacanego z góry wynagrodzenia wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym ustał stosunek pracy, z tym że pracownik zachowuje wypłacone za ten miesiąc wynagrodzenie;
 - 3) wykaz podstawowych stanowisk pracy i wymagania kwalifikacyjne dla pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, uwzględniając obecnie istniejące w uczelniach nazwy stanowisk pracy i tradycję akademicką;
 - 4) przypadki, w których nauczyciel akademicki traci prawo do przyznanego dodatku funkcyjnego, uwzględniając długość okresu niepełnienia funkcji;
 - 5) okresy pracy i inne okresy uprawniające do dodatku za staż pracy, o którym mowa w art. 154 ust. 3, z uwzględnieniem zasady, że zaliczeniu podlegają:

- a) zakończone okresy zatrudnienia,
 - b) inne okresy uwzględniane na podstawie odrębnych przepisów jako okresy, od których zależą uprawnienia pracownicze,
 - c) okresy asystenckich studiów przygotowawczych, odbytych na podstawie przepisów dotyczących zasad i warunków tworzenia w szkołach wyższych asystenckich studiów przygotowawczych,
 - d) okresy pobytu za granicą wynikające ze skierowania udzielonego na podstawie przepisów o kierowaniu za granicę pracowników w celach naukowych, dydaktycznych i szkoleniowych;
 - 6) sposób obliczania godzinowej stawki wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków określanych stawką miesięczną wynikających z osobistego zaszeregowania nauczyciela akademickiego oraz pracownika niebędącego nauczycielem akademickim, z uwzględnieniem zasady, że miesięczne stawki dzieli się przez liczbę godzin pracy przypadających do przepracowania w danym miesiącu, a w odniesieniu do nauczycieli akademickich przez liczbę 156, biorąc pod uwagę wysokość wynagrodzenia i dodatków określonych stawką miesięczną;
 - 7) sposób ustalania i zaliczania godzin pracy, w tym godzin ponadwymiarowych przypadających w okresie usprawiedliwionej nieobecności w pracy dla celu ustalenia wysokości wynagrodzenia przysługującego w tym okresie, uwzględniając zasady, że:
 - a) w czasie choroby lub innej nieprzewidzianej, usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela akademickiego godziny zajęć dydaktycznych wynikające z pensum dydaktycznego, które według planu zajęć przypadająby na okres tej nieobecności, zalicza się, dla celów ustalenia liczby godzin zajęć dydaktycznych, jako godziny przepracowane zgodnie z planem,
 - b) wymiar godzin ponadwymiarowych ustala się na podstawie rozliczenia faktycznie przepracowanych godzin,
 - c) ⁽¹²⁾ nauczycielowi akademickiemu, dla którego nie zaplanowano obciążenia dydaktycznego z powodu jego zatrudnienia po rozpoczęciu roku akademickiego, przewidzianej nieobecności w pracy związanej w szczególności z długotrwałą chorobą, urlopem bezpłatnym lub innym zwolnieniem od pracy, odbywaniem służby wojskowej, urlopem macierzyńskim, urlopem na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowym urlopem macierzyńskim, dodatkowym urlopem na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopem ojcowskim, urlopem rodzicielskim albo ustania stosunku pracy przed zakończeniem roku akademickiego, zalicza się do przepracowanych godzin zajęć dydaktycznych jedną trzydziestą ustalonego dla danego stanowiska rocznego pensum za każdy tydzień nieobecności przypadającej za okres, w którym prowadzone są w uczelni zajęcia dydaktyczne
- biorąc pod uwagę normy czasu pracy wynikające z przepisu ustawy.
2. Wynagrodzenie przysługujące rektorowi uczelni publicznej ustala minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, a uczelni wojskowej, służb państwowych, artystycznej, medycznej oraz morskiej - odpowiednio minister wskazany w art. 33 ust. 2.
 3. W uczelni publicznej wynagrodzenia rektorów, prorektorów, kanclerzy i kwestorów są jawne, nie podlegają ochronie danych osobowych.
 4. Środki na wynagrodzenia dla pracowników uczelni publicznej określa senat w ramach środków posiadanych przez uczelnię.
 5. Wynagrodzenie i inne świadczenia dla pracowników uczelni wojskowych będących żołnierzami zawodowymi określają przepisy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.
 6. Wynagrodzenie i inne świadczenia dla pracowników uczelni służb państwowych będących funkcjonariuszami służb państwowych określają przepisy właściwe dla tych służb.
 7. W okresie wykonywania zadań powierzonych zgodnie z art. 130 ust. 4 część wynagrodzenia za pracę związana z wykonywaniem tych zadań może być finansowana

także ze środków pozabudżetowych, w tym przyznanych na ten cel przez podmioty zagraniczne.

8. Senat uczelni może przeznaczyć dodatkowe środki na zwiększenie wynagrodzeń, jeżeli uczelnia posiada na ten cel środki pochodzące z innych źródeł niż określone w art. 94 ust. 1. Zasady podziału tych środków są ustalane z zachowaniem uprawnień związków zawodowych.

Art. 157.

1. Dla pracowników uczelni publicznych tworzy się odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości 6,5% planowanych przez uczelnię rocznych wynagrodzeń osobowych.
2. W uczelniach publicznych mogą być tworzone pracownicze programy emerytalne wykorzystujące zakładowy fundusz świadczeń socjalnych do wysokości 30%.
3. Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych na jednego byłego pracownika uczelni publicznej będącego emerytem lub rencistą wynosi za dany rok kalendarzowy 10% rocznej sumy najniższej emerytury lub renty z roku poprzedniego, ustalonej zgodnie z [art. 94 ust. 2 pkt 1 lit. a](#) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.).
4. Odpisy, o których mowa w ust. 1 i 3, stanowią w uczelni publicznej jeden fundusz.
 - 4a. Z zakładowych żłobków i klubów dziecięcych mogą korzystać dzieci studentów i uczestników studiów doktoranckich.
 - 4b. Opłaty, o których mowa w [art. 58 ust. 2](#) ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235, Nr 131, poz. 764 i Nr 171, poz. 1016), zwiększają zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.
5. W sprawach nieuregulowanych w ust. 1, 3 i 4 stosuje się przepisy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

Dz.U.2012.1533

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 grudnia 2012 r.

w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej uczelni publicznych

(Dz. U. z dnia 29 grudnia 2012 r.)

Na podstawie [art. 105](#) ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572 i 742) zarządza się, co następuje:

- § 14. Planowane przez uczelnię publiczną roczne wynagrodzenia osobowe, będące podstawą odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, o którym mowa w [art. 157 ust. 1](#) ustawy, stanowią planowane roczne środki przeznaczone na wynagrodzenia osobowe w rozumieniu [art. 110 ust. 5 pkt 2](#) ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.²⁾), z wyłączeniem wynagrodzeń osobowych finansowanych ze środków przeznaczonych przez senat uczelni publicznej na zwiększenie wynagrodzeń na podstawie [art. 151 ust. 8](#) ustawy.
-

Dz.U.2009.205.1585 j.t.

USTAWA

z dnia 13 października 1998 r.

o systemie ubezpieczeń społecznych

Art. 110. 1. Płatnicy składek podwyższą ubezpieczonym, o których mowa w art. 16 ust. 1, przychód należny od dnia 1 stycznia 1999 r., przeliczając go w taki sposób, aby po potrąceniu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe nie był on niższy niż przed przeliczeniem.

2. (uchylony).

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeliczania przychodu, o którym mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłosi wysokość najniższego wynagrodzenia pracowników po przeliczeniu w sposób określony w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3.

5. Ilekroć w przepisach dotyczących zakładowego funduszu świadczeń socjalnych jest mowa o "przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego" lub "planowanych rocznych środkach przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe" oznacza to:

1) przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub drugim półroczu roku poprzedniego,

2) planowane roczne środki przeznaczone na wynagrodzenia osobowe -

pomniejszone o potrącone od ubezpieczonych składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe oraz chorobowe.